

Posudek oponenta na magisterskou práci Bc. Elišky Pšeničkové:

Ontogeneze personality aneb opakovatelnost v behaviorálních a kognitivních testech

Magisterská diplomová práce obsahuje 66 stran textu včetně vybraných tabulek a grafů. Text se opírá o 101 zdrojů citovaných údajů. Práci doplňuje 15 stran příloh s dalšími tabulkami a grafy. Předkládaná práce má klasickou strukturu s Úvodem, Teoretickým úvodem, Metodikou, Výsledky, Diskuzí, Závěrem, Seznamem literatury a Přílohami. Cílem práce, jak je uvedeno v samém úvodu, bylo změřit repeatabilitu (diferenciální konzistenci) vybraných behaviorálních prvků a parametrů v průběhu ontogeneze a zajistit tak podklady pro hodnocení vývoje osobnostních rysů. Za modelový druh byl vybrán gekončík noční (*Eublepharis macularius*).

V Teoretickém úvodu nás autorka seznamuje s problematikou osobnostních rysů, s různými přístupy k nim a jejich stanovením. Z textu je zřejmé, že autorka si problematiku dobře osvojila a při psaní uplatnila také své pohledy na problematiku. V Metodice a následné kap. Výsledky autorka v zájmu srozumitelnosti jednou podané informace na více místech opakuje, což by nemusela, zvláště pak ve výsledcích, které by měly zůstat kapitolou jen pro získaná data. Asi nejlepší kapitolou se mi jeví Diskuze, ve které jsou získané poznatky výborně analyzovány a zde bych vyzdvihl text na str. 58 dole a 59 nahoře:

„V případě antipredační odpovědi se tedy zdá, že určité prvky antipredační odpovědi jsou individuálně typické u juvenilů a subadultů (vokalizace), jiné jsou zase individuálně typické v rámci subadultního a adultního období (útěk). Ale protože je odvážnost v každém věkovém období reflektována jinými behaviorálními prvky, je těžké ji postihnout v rámci celé ontogeneze.“

A o kus dále pak text na str. 60 nahoře: „Obě tyto teorie (schopnost rychlého útěku spojená s větší velikostí), tak i rozdílné vážení rizik mohou synergisticky působit na volbu odlišných preferovaných antipredačních taktik v juvenilním a adultním období. Tím je ovšem velmi ztěženo nalezení prvků antipredačního chování, které by mohly přispívat k jednotné personalitní ose označované jako ‚boldness‘ ve všech fázích ontogeneze.“

Tyto řádky považuji za skvělý příspěvek k problematice osobnostních rysů.

Ke studii mám několik dalších konkrétních dotazů a poznámek:

Nejsem si jistý, jestli užití množství různých barev a odstínů přispělo ke zpřehlednění práce. Možná by práci prospěla určitá standardizace formy.

Str. 15 dole: „Tyto hodnoty přibližně odpovídají hodnotám, které jsme naměřily i u našich, v porovnání o něco menších zvířat ...“ – zde mě poněkud zaskočily již v úvodu podané naměřené hodnoty a také nefunkční počet míst za desetinnou čárkou.

Str. 18 dole: „které byly vyplněny zvlhčeným lignocelem“. Není jasné, o co se jedná, myslím, že komerční název výrobku v tomto případě není dostačující.

Str. 37, Tab. 4 a dále, v tabulkách je uvedeno „odpověď je konstantní“ S ohledem na sledování opakovatelnosti je tato formulace poněkud matoucí.

Str. 44, Test nové kořisti: „Všechny pozorované proměnné, tj. latence přijetí červa ($r = 0,722$; $p < 0,0001$), přijetí červa ($r = 0,994$; $p < 0,0001$) a přijetí červa v závislosti na jeho pořadí ($r = 0,997$; $p < 0,0001$) vykazovaly velmi vysokou hodnotu pro odhad opakovatelnosti v rámci subadultní fáze.“

Jak si vysvětlujete tak velmi vysokou opakovatelnost a následně „lovící pokusy“ již takovou opakovatelnost neměly.

Str. 56: Nejsou obrázky 30 a 31 v rozporu?

Str. 79 - Ontogenetické modely mohly být uvedeny v kompletních zápisech pro výpočet v programu „R“.

Shrnutí: Kolegyně Eliška Pšeničková předkládá diplomovou práci, která obsahuje inovativní přístup ke studiu osobnostních rysů chování zvířat. I přes některé výtky k formální stránce, přínos práce považuji za velmi vysoký. Vyzvedám tak tento aspekt práce a konečný verdikt o známce sdělím až po proběhlé prezentaci při obhajobě. Tuto magisterskou práci doporučuji k obhajobě.

V Českých Budějovicích 9. 9. 2021

prof. RNDr. F. Sedláček, CSc.
PřF JU v ČB